

PARTIO
scout

LOUNAIS-SUOMEN
PARTIOPIIRI ry

**OPAS SEURAKUNNAN
JA LIPPUKUNNAN
VÄLISEEN
YHTEISTYÖHÖN**

SISÄLLYS

1.	MIKSI TÄMÄ OPAS?	4
2.	YHTEISTYÖ LIPPUKUNNAN KANSSA	4
	Mitä partio on?	4
	Mitä kirkon ja partion yhteistyö tarkoittaa?	4
	Miksi tehdä yhteistyötä lippukunnan kanssa?	5
	Mitä yhteistyö tarkoittaa käytännössä?	5
	Miten olla yhteydessä lippukuntaan?	6
3.	TAUSTAYHTEISÖSOPIMUS	6
	Mikä on taustayhteisösopimus?	6
	Miksi se tehdään?	6
	Miten se tehdään?	7
4.	Lopuksi	7

TOTEUTUS

Kirkkosuhdejaosto, tammikuussa 2023

Kannen kuva: Kristian Jokinen

Lounais-Suomen Partioipiiri ry

Läntinen Pitkätie 13, 20100 Turku - Itsenäisyydenkatu 44, 28130 Pori

www.loussaistenpartio.fi

1. MIKSI TÄMÄ OPAS?

Miksi Suomen evankelisluterilainen kirkko ja Suomen Partiolaiset tekevät yhteistyötä? Mitä partiossa oikeastaan tehdään? Monet partiolippukunnat ja seurakunnat ovat tehneet jo kauan yhteistyötä, mutta partio ei välttämättä ole kaikille seurakunnan työntekijöille täysin tuttua. Tämän oppaan avulla Lounais-Suomen Partiopiirin kirkkosuhdejaosto pyrkii luomaan seurakunnan työntekijöille peruskäsityksen partiosta sekä seurakunnan ja lippukunnan välisestä yhteistyöstä.

2. YHTEISTYÖ LIPPUKUNNAN KANSSA

MITÄ PARTIO ON?

Partio on maailman suurin nuorisoliike, johon kuuluu noin 45 miljoonaa partiolaista yli 200 maassa. Suomessa toiminnassa on vuosittain mukana noin 65 000 partiolaista. He jakautuvat noin 700 lippukuntaan, joka on toiminnan paikallinen perusyksikkö. Pääkohderyhmä ovat 7–22-vuotiaat lapset ja nuoret, mutta mukana on kaikenikäisiä. Toiminnan mahdollistamiseksi tarvitaan tietysti myös paljon aikuisia. Partiossa kokoontumispaikkaa kutsutaan koloksi — ja monessa lippukunnassa kolo on seurakunnan tarjoama.

Partion tavoitteena on kasvattaa persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoisia, vastuuntuntoisia, aktiivisia sekä itsenäisesti ajattelevia paikallisen, kansallisen ja kansainvälisen yhteisön jäseniä. Partion tavoitteet ja päämäärät pyritään saavuttamaan monipuolisen tekemisen kautta. Kaiken ytimessä on yhdessä tekeminen ja oppiminen. Partio toiminnan ydin on partio-ohjelma, joka perustuu partion arvoihin ja ihanteisiin.

Partion kasvatustavoitteisiin pyritään pääsemään partiomenetelmän avulla. Menetelmän osa-alueita ovat mm. tekemällä oppiminen ja toiminta luonnossa. Katsomuskasvatus on yksi osa partio-ohjelmaa.

MITÄ KIRKON JA PARTION YHTEISTYÖ TARKOITTA?

Suomen evankelis-luterilainen kirkko ja Suomen Partiolaiset ovat solmineet yhteistyösopimuksen, jossa sanoitetaan periaatteet paikalliselle yhteistyölle ja taustayhteisösopimukselle. Yhteistyö perustuu yhteiseen arvopohjaan sekä vapaaehtoisuuteen, ja siitä on monenlaista hyötyä molemmille osapuolille.

Partioliikkeeseen kuuluvat oman uskonnon tai muun maailmankatsomuksen etsiminen ja myönteinen suhde hengellisyyteen. Suomalaisessa viitekehyksessä on ollut luonnollista, että partiossa tapahtuva hengellinen kasvatus ja siihen liittyvä yhteistyö on ollut tiivistä nimenomaan evankelis-luterilaisen kirkon kanssa. Seurakunta onkin monen lippukunnan taustayhteisö.

Seppo on partiotyöstä vastaava seurakunnan työntekijä. Kirkkohallitus on ohjeistanut seurakuntia nimeämään tällaisen partioyhdyshenkilön. Sepot käyttävät partiotyöhön vaihtelevia osuuksia työajastaan, ja sepon rooliin vaikuttaakin olennaisesti se, kuinka paljon hänellä on työaika käytettävissä partiolle. Jos aikaa on vähän, on hyvä eritellä kussakin hetkessä kaikkein tärkeimmät tehtävät. Sepon tehtäviin ja rooliin voi tutustua paremmin Sepon kirjassa sekä kirkkohallituksen järjestämässä partiotyön erityiskoulutuksessa. Työhön saa tukea myös hiippakuntien seppomestareilta.

MIKSI TEHDÄ YHTEISTYÖTÄ LIPPUKUNNAN KANSSA?

Monelle lippukunnalle seurakunnan tarjoama tuki on elintärkeää. Seurakunta puolestaan voi saada lippukunnasta yhteistyökumppanin, jonka osaamista ja vapaaehtoisia voi hyödyntää myös seurakunnan tilaisuuksissa. Sekä partiolippukunnan että seurakunnan toiminnassa on mm. rippikoulujen ja kerhojen myötä samanikäisiä paikallisia lapsia ja nuoria, joten yhteistyö lippukunnan kanssa mahdollistaa seurakunnalle yhden kontaktipinnan paikkakunnan lapsiin, nuoriin ja vapaaehtoisiiin. Useimmiten valtaosa lippukunnan jäsenistä on paikallisen seurakunnan jäseniä, joten yhteistyön kautta seurakunta tavoittaa myös omia jäseniään. Parhaimmillaan partiotoiminta on seurakuntalaisten toteuttamaa seurakunnan lapsi- ja nuorisotyötä. Yhteistyöllä voidaan siis saada aikaa tehokasta ja mielekästä toimintaa, joka hyödyttää molempia osapuolia.

MITÄ YHTEISTYÖ TARKOITTAÄ KÄYTÄNNÖSSÄ?

Yhteistyömuodoissa vain mielikuvitus on rajana! Tässä joitakin käytännön esimerkkejä lippukunnan ja seurakunnan käytännön yhteistyötavoista:

- yhteistyö isos- ja ryhmänohjaajakurssien järjestämisessä
- yhteisen jumalanpalveluksen järjestäminen
- kynttilänkeruutalkoot hautausmaalta juhlapyhien jälkeen
- seurakunnan työntekijöiden apu leirien ja juhlien iltahartauksissa
- partiolaisten osaamisen hyödyntäminen seurakunnan toiminnassa ja tilaisuuksissa esim. kestävän kehityksen suhteen
- Yhteisvastuu- tempaukset
- myyjäiset
- koloiltavierailut puolin ja toisin
- teemallinen nuortenilta

Lisää esimerkkejä löytyy kirkkosuhdejaoston tekemästä padletista. Sinne saa lisätä myös omassa seurakunnassa tai lippukunnassa hyväksi havaittuja yhteistyömuotoja ideoiksi muille!

Yhteistyössä tärkeässä roolissa ovat tiedottaminen ja yhteinen sopiminen. Millaiset seurakunnan tapahtumat ovat avoimia myös partiolaisille, yksittäin tai ryhmän

kanssa? Entä millaisiin lippukunnan tapahtumiin ovat tervetulleita myös ei-vielä-partiolaiset, eli he, jotka eivät ainakaan vielä harrasta partiota?

MITEN OLLA YHTEYDESSÄ LIPPUKUNTAAN?

Lippukunnassa seurakuntasuhteista vastaa pääsääntöisesti lippukunnanjohtaja, mutta pesti voi olla nimetty myös jollekin muulle henkilölle. Lippukunnan ja seurakunnan yhteistyön perusta on säännöllisessä yhteydenpidossa. Sopikaa siis yhdessä tapaamisia vähintään vuosittain. Tapaamisia syntyy luontevasti myös yhteisen ohjelman ja tekemisen kautta. Jos henkilöt ovat vaihtuneet tai ette muuten ole ennalta tuttuja, on hyvä tavata ensimmäisen kerran kasvotusten. Lippukunnan kanssa kannattaa sopia selkeästi, kenen kanssa ollaan yhteydessä ja mikä viestintäkanava tai -väline on mieluisin.

3. TAUSTAYHTEISÖSOPIMUS

MIKÄ ON TAUSTAYHTEISÖSOPIMUS?

Taustayhteisösopimus on lippukunnan ja seurakunnan/seurakuntayhtymän välinen kirjallinen sopimus, jonka tavoitteena on:

- tukea ja selkeyttää yhteistyötä
- sopia ja varmistaa säännöllinen yhteydenpito molemmin puolin
- sopia, miten ja milloin lippukunta raportoi toiminnastaan ja taloudenpidostaan seurakunnalle
- sopia, miten lippukunta on mukana seurakunnan ja seurakunta lippukunnan toiminnassa
- määrittää partiolaisille osoitetut kokoontumistilat ja niiden mahdolliset kustannukset
- sopia seurakunnan muusta mahdollisesta tuesta (esimerkiksi toimintamääräraha, kalusto, varastotilat, leirikeskusten käyttö) lippukunnalle
- helpottaa molempia osapuolia käyttämään oikeita kanavia ja henkilöitä asioiden hoidossa
- auttaa seurakuntaa tuntemaan partiotoimintaa sekä löytämään yhteisiä toimintamahdollisuuksia

MIKSI SE TEHDÄÄN?

Taustayhteisösopimuksen avulla lippukunta ja seurakunta määrittelevät yhdessä, millaista katsomuskasvatusta seurakunta tarjoaa ja miten lippukunta osallistuu seurakunnan toimintaan ja seurakunta lippukunnan toimintaan. Samalla taustayhteisösopimuksessa määritellään, millaista tukea seurakunta antaa lippukunnalle. Seurakunnan tarjoama tuki voi olla esimerkiksi taloudellista tukea, materiaalitukea, kokoontumistiloja tai jotain muuta.

Taustayhteisösopimus siis selkeyttää ja tukee lippukunnan ja seurakunnan/seurakuntayhtymän yhteistyötä sekä turvaa partiolaisten aseman yhtenä seurakunnan työmuotona. Taustayhteisösopimus on positiivinen, kirjallinen yhteistyösopimus, joka tulisi tehdä ja pitää ajan tasalla. Sen avulla molemmat osapuolet voivat olla samalla sivulla yhteistyön suhteen.

MITEN SE TEHDÄÄN?

Suomen Partiolaisten nettisivuilta löytyy tarkastettu mallipohja, jota kannattaa hyödyntää yhteistyösopimusta tehtäessä. Sopimuksen runko on siis kaikille samanlainen, mutta jokainen lippukunta tekee sopimuksesta omannäköisensä kirjaamalla siihen seurakunnan kanssa sovitut yhteistyön muodot. Kun yhteistyömuodoista seurakunnan kanssa on tultu yhteisymmärrykseen, kokoontukaa kahvi- tai teekupposen äärelle siirtämään aiheet ja ajatukset mustaksi valkoiselle!

Tehty sopimus on syytä tarkistaa säännöllisin väliajoin. Sopimuksen tarkastelu ja päivittäminen on tarpeen ainakin silloin, kun allekirjoittavat henkilöt ovat vaihtuneet tai sisältö ei muuten ole enää ajan tasalla. On tärkeää, että lippukunnan aktiivijohtajisto tietää sopimuksen olemassaolosta.

Mallipohjan yhteistyösopimukseen löydät täältä: [sopimuspohja](#)

4. LOPUKSI

Lounais-Suomen Partiopiirin kirkkosuhdejaosto tarjoaa tukeaan yksilöllisesti kaikenlaisiin seurakuntayhteistyöhön liittyviin tilanteisiin ja pohdintoihin. Tavoitat meidät sähköpostilla osoitteesta kirkkosuhdejaosto@lounaissuomenpartiopiiri.fi – älä epäröi ottaa yhteyttä!

Lisää tietoa ja hyödyllisiä linkkejä löydät partion nettisivuilta [täältä!](#)

PARTIO
scout

LOUNAIS-SUOMEN
PARTIOPIIRI ry